

Editorial

by Mary Eggermont-Molenaar, Calgary

Gewoon leuk en goed nieuws

Afgelopen 5 juni vierde Vancouver haar 25-jarige CAANS/ACAENS chapter-bestaan. Namens CAANS/ACAENS-nationaal onze hartelijke gelukwensen. Voor zover ik met het Vancouver-chapter had en heb te maken, niets anders dan plezierige herinneringen en contacten. We stuurden/sturen elkaar sprekers door en als *speakers' convenor* kon en kan ik rekenen op grote gastvrijheid en een enthousiast publiek. Van-

couverers bijdragen aan de *Newsletter* waren en zijn een voorbeeld voor alle andere chapters! In 2007 kon het hele nationale CAANS-bestuur meegenieten van alles wat Vancouver, stad en chapter, te bieden heeft. Het was echt fantastisch! Nogmaals hartelijk dank en nu maar op naar de volgende kwart eeuw!

Inge Genee, Peter Lowensteyn, Basil Kingstone en Paul de Laat hebben de handen ineen geslagen met als resultaat dat nu de *CAANS/ACAEN Journals I* tot en met XIX (1979-1998) en het Rembrandt-nummer uit 2007, online staan. Meer zal volgen. Een inspanning die veel waardering en dank verdient!

Wat hier ook vermeld dient te worden; de immer treurige financiële stand van CAANS-nationaal heeft een **voormalige president** tot een donatie van \$1000 en een andere ano-

Table of Contents

<i>Editorial</i> - Mary Eggermont-Molenaar	1
<i>Minutes AGM 2010</i> - Basil Kingstone	4
<i>Financial Statement</i> - Paul de Laat	6
<i>CAANS/ACAEN-conferentie 2010</i> - Mary Eggermont-Molenaar	7
News from the Chapters	
<i>Vancouver</i> - Annette Dorrepaal	9
<i>Calgary</i> - Mary Eggermont-Molenaar	11
<i>Toronto</i> - Toronto-website	12
<i>Ottawa</i> - Martien de Leeuw	12
<i>Montreal</i> - Peter Lowensteyn	13
<i>Boekenweekgeschenken 1930-2010</i> - Jeanne Genee-Lek	14
<i>Dubbelrecensie</i> - Mary Eggermont-Molenaar	16
<i>Mijn Sari Marais</i> - Herman van Wermeskerken	18
<i>Met Musikale Begeleiding</i> - Peter Lowensteyn	19
<i>Going Dutch</i> - Henk Saaltink	19
<i>Pretoria</i> - Lini Grol	20
<i>Groeten uit Nederland</i> - Claire Carbonez-de Jaeger	22
<i>Call for Papers</i> - Jeroen de Wulf	22
<i>From the Journals</i> - Basil Kingstone	24
<i>List of officers/contacts</i>	26

mymus tot eentje van \$300 bewogen. Hiervoor beiden heel veel dank! Hopelijk doet goed voorbeeld meer donaties volgen!

Alfred van Cleef (CAANS-spreker in 2000) liet me onlangs weten dat hij een website heeft opgezet: www.alfredvancleef.nl. Hij zei me 'kritiekpunten met belangstelling tegemoet te zien.' CAANS-leden in Calgary en Ottawa hebben in 2000 met heel veel plezier zijn voordracht bijgewoond over *Het verdwaalde eiland. Amsterdam op 37'50" Zuiderbreedte*. In Vancouver waar hij sprak over zijn boek *De verloren wereld van de familie Berberovic*, over een Bosnische vluchtelingfamilie, was het toen nogal een sombere avond. Wie Van Cleef indertijd heeft gemist, kan nu via zijn website naar zijn radio- en tv-optredens luisteren. In Calgary worden nog altijd glimlachend herinneringen opgehaald aan Van Cleefs optreden.

Mensje van Keulen (CAANS-spreker in 2004) werd voor haar verhalenbundel *Een Goed Verhaal* (zie voor de CAANS-recensie: <http://www.caans-acaen.ca/News/reviews.html>) zowel voor de Gouden Uil als de Libris-prijs genomineerd, waarmee we haar van harte willen feliciteren. Uit honderden schrijvers sta je – stond ze – dan toch maar bij de eerste vijf of zes gegadigden. De Gouden Uil ging naar Cees Nootboom voor zijn bundel 's *Nachts komen de vossen*; volgens de jury 'een elegante verhalenbundel die blijft hangen.' De Libris-prijs ging naar Bernard de Wulf voor zijn boek *Kleine Dagen*.

In dit nummer:

In dit septembernummer vindt u de notulen en het financiële jaarverslagverslag over 2008-2009, aangevuld met een impressie van de CAANS/ACAEN-conferentie die eind mei te Montreal werd gehouden. Dit wordt gevolgd door een overzicht van de activiteiten van de locale chapters en een verscheidenheid aan bijdragen. Daar gaan we:

Jeanne Genee-Lek hield tijdens bovengenoemde conferentie een erg leuke voordracht over boekenweekgeschenken, waar, dacht ik, meer mensen van zouden moeten kunnen meegenieten. Desgevraagd vatte ze haar verhaal voor deze *Newsletter* kort samen. Et voilà!

Tijdens dezelfde conferentie sprak jeugdboekenschrijfster **Monique Polak** over haar boek *What World is Left*. Dit kwam me bijna tegelijk onder ogen met *Call me Mom* van **Fred van Zuiden**. Wereldoorlog II is lang geleden maar oorlog in de wereld duurt tot op heden. Aanhakend op Monique's voordracht op de jaarvergadering hierbij een dubbelrecensie van beide boeken.

Zoals gezegd staan de eerste zeventien *CAANS/ACAEN Journals* nu online en zoals verwacht, is het stimuleren van Afrikaans naast Nederlands en Vlaams als doelstelling van CAANS opgenomen. Artikelen online vergemakkelijken het leven. Zo zag ik dat redacteur Adriaan van den Hoven in het allereerste nummer van het *CAANS/ACAEN Journal*, herfst 1979, opriep tot het insturen van artikelen. Dat is wat redacteurs doen. Van den Hoven voegde aan zijn oproep toe dat hij wist dat de culturen in alle landen waar Nederlands wordt gesproken niet hetzelfde zijn. Hij vervolgde (ik laat het in het fond van toen, Times Roman, staan):

Flemish and certain Caribbeans and Indonesians, and the Afrikaners share the same mother-tongue, we can not confuse their various and separate cultures. Therefore, an emphasis on distinctness and on differences will be encouraged.

Dat waren nog eens Times-Roman! Welnu, 31 jaar later deed alleen het voorstel al, om behalve *the awareness* van Nederlandse en Vlaamse, ook Afrikaanse *language, literature, history and culture* (Artikel III, sub 1 van de herziene constitutie) te stimuleren, een paar van onze leden naar de pen grijpen. **Herman van Wermeskerken** liet weten aan het neuriën geslagen te zijn. **Peter Lowensteyn** haalde zijn herinneringen aan Elisabeth Eybers op. **Lini Grol** stuurde een gedicht getiteld *Pretoria* met, desgevraagd, een toelichting erbij.

Henk Saaltink vraagt, terecht, aandacht voor een boek over de wederzijdse beïnvloeding van de Nederlandse en Engelse (hof)cultuur.

Claire Carbonnez-Dejaeger laat ons weten hoe het er momenteel, dwz. eind juni, wat haar betreft voorstaat wat de op- of aanmaak van zowel de Belgische als de Nederlandse regering betreft. Of die twee politieke culturen elkaar ook beïnvloeden?

Jeroen de Wulf, directeur van het Dutch Studies Program, houder van de Koningin Beatrix-stoel van het Departement Duits aan de Universiteit van Berkeley (een erg knappe man en verre familie van Bernard de Wulf. De Wulf liet me weten dat hij Libris-prijswinnaar Bernard de Wulf niet kent maar best trots op hem is). Hij stuurde een *Call for Papers* in, ook al met een interessante toelichting.

Basil Kingstone bericht over tijdschriften die buiten Nederland het licht zien. In dit kader liet **Ulrich Tideau**, redacteur van *Dutch Crossing* weten – ik zal hem hier zelf aan het woord laten: 'I would also be grateful if you could tell your membership about the new Dutch Crossing, selected content of which is now freely available on <http://www.ingentaconnect.com/content/maney/dtc>. In case individual CAANS members would like to also subscribe to Dutch Crossing, they can do so to preferential conditions for about £30 per year (3 issues) as opposed to institutional subscriptions which are around £150 (<http://www.maney.co.uk/journals/dtc/>).'

Minutes of the annual general meeting of CAANS held in room EV 1-162, Concordia University, on May 29, 2010 at 3 pm.

by Basil Kingston

There was a quorum.

1. **Inge Genee** welcomed us to the meeting on behalf of president, Linda Feldman. Vice President, Ton Broos, chaired the meeting.

2. We had a visit from **Karen Grant of CFHSS**. This year the lobbying efforts of the CFHSS persuaded the HHSRC to de-restrict its funds, i.e. not to reserve a large part of them for any one area. The granting agency's budget in 2011 will undoubtedly be smaller, since the government seems to think only science matters. SSHRC has developed a new program architecture to reflect changes in Ottawa's thinking. Its formula for the Aid to Scholarly Journals program will be the same in 2011 as in 2008; in particular, readership (minimum 250 – CAANS has 230 members) will be calculated by combining copies sold and the number of articles read online (brief hits would not count).

3. **The agenda** was approved with the addition of item 7b.

4. **The minutes of the 2009 annual general meeting** were approved.

5. **President's report:** Past-President Inge Genee wrote the annual application to the Taalunie for funds. They agreed again to support visiting speakers and (for the last time) to fund the journal. She will inquire if they will fund expenses for board members to attend our meetings; it would be useful for those, who have no departmental funds to draw on. Jacqueline Balteau, who has been a very helpful Taalunie officer for some years, is retiring in the fall.

6. **Secretary-Treasurer's report** by Paul de Laat: Figures were distributed for 2009 and (for comparison) for 2008. Our reserve of funds is low. The balance as at January 1, 2009 includes the proceeds of our GIC, and there was no income from Cancopy for the year 2009 since they are reorganizing. Putting the Journal online may create a loss of income through Cancopy; we don't know how Cancopy calculates income from online reading. Peter will put a counter on our site. Putting the Rembrandt issue online won us some orders for the print issue, since it was too big for readers to print themselves. We will enquire of libraries whether they insist on receiving print copies of the Journal; very probably they prefer to receive it online, but if they do insist on a print copy we will have to calculate the full cost of supplying it.

We must consider creating classes of membership for those willing to pay us more than a regular membership fee: Patron, Friend, and so on. By raising the regular membership fee substantially, we will lose members. It was moved (De Laat/Genee) to raise our membership fee by \$5 in all classes in order to cover the cost of digitizing the back issues of the Journal. Carried.

It was mentioned that CFHSS is inquiring into means of automating the work of secretary-treasurers.

7a. **Journal Editor's report** by Basil Kingstone: The Uhlenbeck issue was pub-

lished last summer, followed by the fall 2009 issue. Inge reported on the progress of the digitization. Vols. I – V are done, as is the Rembrandt issue. The former were in crude typescript; Google makes them machine-readable. The latter looks better than in its printed version, since the illustrations are in colour. As for copyrights, our understanding is that as long as we reproduce the issue as if it were in print, we are not re-using the articles in a way for which we need permission from the original contributors.

7b. Webmaster's report by Peter Lowensteyn: The *CAANS Newsletter* is now entirely online. It has proved easier to read if it is not in columns. All chapters but one e-mail him their reports and they go on the web site. The meeting thanked Peter for all his work with the site.

8. Items for action:

a. Revised constitution by Gerry van Kessel: This was adopted. See revised Constitution and Comments attached. The meeting thanked Gerry van Kessel for his work on the revision.*

b. Election of officers: Peter Tijssen was elected to the executive as a regional representative. Paul de Laat was elected and will continue as Secretary/Treasurer for another year.

c. Next conference: This will be held in Fredericton, hosted by the University of New Brunswick and St. Thomas University jointly. We want to meet on May 28-29. Ton Broos will contact Vincent Erickson for the Program Committee. A local representative of CAANS is usually invited to an initial meeting at the host campus. If the meeting takes place in a city where we have no local CAANS member, a member of CAANS living in the geographical area e.g. "the Maritimes" may volunteer to do the job from her/his office. Our nearest other active members who could serve as local representative are Gerrit Gerrits and Beert Verstraete at Acadia University.

9. Other business: CAANS congratulates its Vancouver chapter on its 25th anniversary.

* **Download Constitution** [HERE](#).

CANADIAN ASSOCIATION FOR THE ADVANCEMENT OF NETHERLANDIC STUDIES
FINANCIAL STATEMENT FOR THE YEAR ENDING DECEMBER 31, 2009

by Paul de Laat

Receipts (Credits)

Balance January 1, 2009	\$ 8,416.49
Nederlandse Taalunie	\$ 7,120.24
Membership, donations and Journals	\$ 6,679.88
Dean of Arts, Windsor (Deducted from Journal)	\$ 500.00
productionInterest GIC	\$ 26.60
CANCOPY	\$ 00.00
	\$ 22,743.21

Total **Receipts** for 2009 \$ 14,326.72

Expences (Debits)

Conference and speakers	\$ 4,582.42
Journal (includes \$500 from Dean of arts)	\$ 9,903.11 *
Newsletter	\$ 604.19 **
General Expenses	\$ 243.37
CELJ and CALJ Membership	\$ 00.00
Website	\$ 126.00
Bank charges	\$ 89.93
	\$ 15,549.02

Balance on January 1 2009 \$ 8,416.49

Expenses over Receipts \$ 1,222.30

Balance on December 31, 2009 \$ 7,194.19

Present Value of GIC \$00.00

Members' Equity

Balance on December 31, 2009	\$ 7,194.19
Reserved for 1 issues of the Journal	\$ 5,000.00
	\$ 2,194.19

* *Three issues, include one double issue and one single issue of the Journal*

** *Three issues. Cost will drop further with on-line*

Congress 2010

CAANS/ACAEN Conferentie 2010 te Montreal door Mary Eggermont-Molenaar

De CAANS/ACAEN-conferentie begon met een gezellig etentje in het *Restaurant Nonya, cuisine indonésienne*. Buitenpoorters werden opgehaald bij hun hotel en door de plaatselijke Peters, Lowensteyn en Tijssen, vervoerd, waarvoor alsnog heel veel dank.

De volgende morgen, zaterdag 29 mei, troffen de deelnemers elkaar in een lekker warm zaaltje in het *Computer Science and Visual Arts Integrated Complex*. Na welkomswoorden van Past President **Inge Genee** (University of Lethbridge) begon het programma met een presentatie *Virtual Dutch* door **Ulrich Tidau** (University College London, England) over het *Open educational resources and distance learning program* van het [University College London](#).

Ton Broos (University of Michigan) sprak over *The 18th century Dutch republic in modern novels of the Low Countries*. Deze voordracht ging over de historiciteit van romans die in de 18e eeuw spelen. In hoeverre literatuur geschiedenis voor zover we die kennen verandert, of kan of moet veranderen, is een vraag die een ruimer tijdsbestek voor discussie verdiende.

Na de koffie pauze sprak **Mary Eggermont-Molenaar** (Calgary) over het optreden van de Nederlandse kunsthandelaars Leo Nardus en Michel van Gelder op het Amerikaanse continent en de repercussies daarvan op het aankoopbeleid van kunst aldaar in haar voordracht: *Spoorwegmagnaat Sir William Van Horne: 'Kunsthandel is een buitengewoon smerige handel.'*

Tanja Collet (University of Windsor) sprak over *Heritage-language use and maintenance: the case of second-generation Flemish Canadians in Southwestern Ontario*. Aan de hand van een nogal kleine, steekproef liet zij zien dat het integratieproces van deze groep Vlamingen snel verloopt en dat het behoud van de taal voor hen een verloren zaak is.

Na de lunch presenteerde **Jeanne Genee-Lek** (Heemskerk) *Vijfenzeventig jaar boekenweek geschenken*. Gesteund door vele illustraties van de boekenweekgeschenken vertelde zij zeer geanimeerd over inhoud en ontwikkeling van dit jaarlijks terugkerende evenement in Nederland.

De volgende spreekster, Ineke van Weel kon niet aanwezig zijn. In haar plaats presenteerde **Marianne Verheyen** (Toronto) Van Weels nieuwe leer methode: *Rood, wit, blauw: Nederlands voor kinderen in het buitenland* (zie: <http://inekebooks.yolasite.com/shopping.php>).

's Middags werd de jaarvergadering gehouden, waarna de *President's Reception* plaats vond in de Grey Nun's Residence, kort geleden overgenomen door Concordia University. Het was prachtig weer. In de tuin waar eens nonnen in stille overpeinzing rondwandelden, hebben we ons luidkeels met elkaar en een lekker glas wijn kunnen beziggehouden.

Het conferentiediner in Les Trois Brasseurs werd genoten aan een hele lange tafel waar ruimte genoeg was voor de 22 gasten, smakelijk eten, lekker bier en het aanknopen van nieuwe en oude contacten.

Op zondag 30 mei sprak keynote-spreker **Rudi Wester** (Amsterdam) over *Het belang van de verspreiding van de Nederlandse cultuur in het buitenland*. Zelf hoorde ik haar ook al in Calgary en Ottawa. (Wester vroeg me of het me niet had verveeld – nee dus). Iedere keer wist ze haar gehoor danig te animeren en andere accenten te leggen. Wester sprak onder andere over Nederlandse literatuur die in vertaling is verschenen en over beeldende kunstenaars, architecten en orkesten, het Amsterdamse Vertalershuis en het Institut Néerlandais in Parijs. Allemaal Nederlandse culturele fenomenen, activiteiten en instellingen die net als sommige sociale verschijnselen zoals drugs, abortus, euthanasiebeleid, hun sporen in het buitenland hebben weten na te laten.

De paneldiscussie daarop, geleid door **Inge Genee**, over *De toekomst van de Nederlandse taal en cultuur binnen en buiten de grenzen*, werd met vaste hand geleid, dwaalde soms toch af van het onderwerp, maar was onderhoudend en werd met vreugde gevolgd.

Na de lunch, in een voordracht waarin ernst over verleden en humor over heden elkaar in strak tempo afwisselden, sprak **Monique Polak** (Marianopolis College, Montreal) over de verhouding tussen haar en haar moeder in *Using Fiction to Come to Terms With a Painful Past*. Polaks jeugdroman *What World Is Left* is onder andere gebaseerd op ervaringen van haar moeder in het concentratiekamp Theresiënstadt.

Vervolgens presenteerde **Michiel Horn** (York University) *David Koker's diary: One Year in Vught, 1943-1944*. Koker wist zijn dagboek bij stukjes en beetjes naar buiten te smokkelen, ondermeer naar Karel van het Reve. Toch duurde het tot 1970 voor het bij [Uitgeverij van Oorschot](#), met een inleiding door Karel van het Reve, werd uitgegeven. Horn heeft het dagboek in het Engels vertaald; North Western University Press zal het tegen het eind van dit jaar of begin 2011 uitgeven.

Na de pauze besprak **Sasha Zweers** (University of Waterloo) *Two adaptations of a novel for the stage. The case of Louis Couperus 'Van Oude mensen, die dingen die voorbijgaan* ('Of old people, the things that pass'). Zoals altijd weet Zweers uitstekend voor te dragen. Om te beginnen heeft hij zijn stem mee! Voor de honderd minuten *Hoorspelpresentatie* van Ger Thijs, die om half vier, na Zweers' presentatie begon, waren nauwelijks liefhebbers te vinden. Niet omdat het geen goed hoorspel (na een half uur luisteren moesten wij ook weg) maar half vier is na twee dagen confereren nu eenmaal een prima tijd om op te stappen. Dagsluiting dus gemist.

Vancouver door Annette Dorrepaal

Op **11 maart** sprak Dr. Eric Aerts (Katholieke Universiteit, Leuven) over *Heksen en Hekserij in Europa en de Zuidelijke Nederlanden*. Aerts uiteenzetting sloot nauw aan bij de recente trends in het wetenschappelijke onderzoek en bestond uit twee delen. Aerts vatte deze als volgt samen:

In het eerste deel stond de Europese context centraal. Vertrekkend vanuit het onderscheid tussen toverij en hekserij werd het ontstaan en de verspreiding van het demonologisch ideeëngoed binnen Europa onderzocht. Daarbij werd uiteraard de beruchte *Heksenhamer* uit 1487 geanalyseerd omdat deze het intellectuele uitgangspunt vormde van vele vormen van repressie. Vervolgens kwamen de factoren aan bod die de vervolging kunnen verklaren. Achtereenvolgens zijn dat de boekdrukkunst, de godsdienstoorlogen, de geest van contrareformatie, de vorm van procesvoering (accusatoir versus inquisitoriaal), het optreden van lokale politie en justitie. Niet alleen het historisch kader kreeg aandacht, ook de heksen zelf traden in het voetlicht. Daarbij bleek het mogelijk een soort robotfoto te maken van deze stumpers. Verder werd een historische analyse gebracht van de beruchte processen (de stijl van procederen en de keuze tussen ordinaire en extraordinaire procesgang, de aard van de rechtbanken, de onderzoekstechniek, de bestraffing) en van de hek-sensabbat. Cijfers over het aantal slachtoffers, hun beperkte verweermiddelen en het einde van de repressie ronden dit eerste deel af. Heel even werd stilgestaan bij actuele sporen van hekserijgeloof en van een demonologisch gedachtegoed.

Gewapend met deze voorkennis kwamen in een tweede luik nog kort de diverse vorstendommen van de Zuidelijke Nederlanden aan bod. Eerst werd op basis van recent onderzoek een nieuwe statistische raming voorgesteld van het totaal aantal geëxecuteerde heksen in de Zuidelijke Nederlanden (1450-1685). Daaruit bleek dat er zowel inzake fasering als inzake intensiteit duidelijk een verschillend patroon aanwezig was bij de hekserijrepressie ten noorden (Vlaanderen, het Nederlandstalig gebied van Brabant) en ten zuiden (Henegouwen, Luxemburg, Namen, het Franstalig gebied van Brabant) van de huidige taalgrens in België. Een voorlopige hypothese ter verklaring luidt dat het gewicht van de stedelijke traditie in Brabant en Vlaanderen sterker was dan in Henegouwen, Namen en Luxemburg. Stedelijke schepenvan-ken waren er tijdens de grote heksenvervolging autonoom in hun optreden, minder beïnvloed door de heersende staatsideologie en duidelijk minder streng in hun von-nissen dan de provinciale justitieraden. Dat gebeurde zeker niet op alle plaatsen en op alle ogenblikken, maar alleszins in voldoende mate om verpletterend te wegen op het cijfermateriaal.

Op **donderdag 8 april 2010** sprak Hans Vollaard (Institute of Political Science, Uni-versiteit van Leiden) over de vraag: *Nederland van pro-Europees naar eurosceptisch of toch niet?* Desgevraagd vatte Vollaard zijn lezing als volgt samen:

Nederland van pro-Europees naar eurosceptisch of toch niet?

In 2005 stemde een ruime meerderheid van de Nederlandse kiezers tegen de Europese Grondwet. Bij de Tweede Kamerverkiezingen het jaar daarop wonnen de Socialistische Partij (SP) en Partij voor de Vrijheid (PVV) - tegenstanders van de grondwet - fors. Waar Nederland altijd een pro-Europees imago had, staat het sindsdien als eurosceptisch te boek. In een lezing voor CAANS-Vancouver stelde de Leidse politicoloog Hans Vollaard (die in winter 2010 werkte op de University of Victoria) echter dat Nederland niet zo pro-Europees was als gedacht, net zomin als het nu volledig eurosceptisch zou zijn.

Na de Tweede Wereldoorlog vertrouwde de Nederlandse regering voor militaire veiligheid op de Britten en Amerikanen. Die boden niet alleen een geloofwaardig tegenwicht aan de Sovjet-Unie, maar ook beteugeling van Frankrijk en Duitsland. De regering zag daarom weinig in Franse ideeën voor regionale veiligheidssamenwerking. Dat schaadde de Atlantische eenheid en bracht Frans (-Duitse) dominantie in West-Europa. De Nederlandse regering wenste verder internationale vrijhandelsafspraken om protectionisme te voorkomen. Haar enthousiasme was daarom niet groot om soevereiniteit te delen in een economisch verband met maar zes landen en hoge handelsmuren. Deelname aan zo'n continentaal, protectionistisch blok zag ze echter als onafwendbaar en noodzakelijk, net als de liberale en grote protestantse partijen.

Minder verknocht aan de Nederlandse natie toonden de katholieken en veel sociaaldemocraten in het parlement zich wèl enthousiast voor verzoening en samenwerking in een Europese federatie. Toen de handel stevig bleek te profiteren van de Europese douane-unie, waren ook de liberale en protestantse reserves verdwenen. Steun voor bovenstatelijke samenwerking groeide verder om zo grote lidstaten te beteugelen. Die steun nam nog toe toen veel partijen de nationale staat als achterhaald zagen in een globaliserende wereld. Daarbij raakte uitgesproken nationalisme uit de gratie als iets dat teveel aan de oorlog herinnerde. Nederland moest een kosmopolitisch gidsland zijn. Alleen orthodox-protestantse en extreemlinkse partijen bleven grote bezwaren tegen Europa houden.

In de aanloop naar het Verdrag van Maastricht (1991) liep een vooruitstrevend federaal plan van Nederland op een diplomatieke sof uit. De federale retoriek verdween, en van regeringszijde klonk het voortaan dat het nationaal belang was gediend met vrijhandel, één munt en criminaliteitsbestrijding in de Europese Unie (EU). Europese integratie was klaar, tenzij de EU nieuwe grensoverschrijdende problemen effectief kon aanpakken. Zonder de EU in twijfel te trekken, bekritiseerde de regering steeds meer diens (financiële) inefficiëntie en toenemende regelgeving.

Ondertussen stelden Frits Bolkestein, Paul Scheffer en Pim Fortuyn dat de natiestaat níet achterhaald was, maar een goed kader bood voor solidariteit, democratie, integratie en saamhorigheid in een globaliserende wereld. Die pro-nationale koers kwam versterkt terug bij de SP en vooral Geert Wilders' PVV. Die vonden dat de EU macht moest teruggeven om de Nederlandse welvaartsstaat en/of identiteit te beschermen. Veel nee-stemmers in het grondwetsreferendum deelden hun mening dat de (uitbreidende) EU de Nederlandse identiteit en macht teveel aantastte. Ja-stemmers zagen de Europese grondwet eerder als een beperkte, noodzakelijke stap om de

EU slagvaardiger en democratischer te maken. Een pragmatisch oordeel dat ook de regering en de klassieke regeringspartijen CDA, PvdA en VVD zonder enthousiasme aanhingen. Zo zijn alleen D66 en in mindere mate GroenLinks nog over van het kosmopolitische, pro-Europese kamp. Zij vormen met de pragmatische partijen echter nog wel voor een ruime meerderheid voor Nederlandse EU-deelname. Onder een stevig deel van de kiezers leven nu zorgen over de Nederlandse invloed en Europese inefficiëntie. Zolang echter de EU voor hen nuttig lijkt, blijft ook hun nog altijd grote steun voor het EU-lidmaatschap.

Op 20 mei sprak **Rudi Wester** (Amsterdam) over *Het belang van verspreiding van Nederlandse taal en cultuur in het buitenland*. Meer erover elders in dit nummer. Het was een zeer ge-slaagde avond en tevens afsluiting van het seizoen! Op het ogenblik lees ik (Annette Dorrepaal) *121 Rue de Lille* door Pieter van den Blink. Het gaat over de geschiedenis van het *Institut Néerlandais* in Parijs, waar Wester van 2003 tot 2009 de eerste vrouwelijke directrice was en daar, zo te lezen, haar eigen unieke en indrukwekkende stempel op drukte en hier groots aan heeft meegewerkt. Leuk en interessant! Volgens de schrijver bracht zij er *flamboyance*! We willen haar hierbij nogmaals bedanken voor haar lezing.

Herman van Wermeskerken, Joost Blom, Richard Unger en René Mutsaerts organiseerden de boottocht, 2010 INDIAN ARM LUNCHEON CRUISE, waarmee op 5 juni jl. het 25-jarige bestaan van het Chapter Vancouver werd gevierd.

Noot Redactie: Plaatselijk lid Petra Hartt schreef over het jubileum: 'boottocht was fantastisch en gelukkig vnl. zon. zo'n 60 mensen, heerlijke lunch. Heb lieve nieuwe mensen ontmoet. jij zou het ook leuk gevonden hebben.'

Calgary door Mary Eggermont-Molenaar

Op 21 mei arriveerde Rudi Wester uit Vancouver – was enthousiast over de gastvrijheid die ze daar had genoten – en was helemaal vereerd door de komst daar van Tom Bijvoet, redacteur van *De Krant*, aan wie ze vroeger nog Franse les had gegeven. Op dezelfde 21 mei sprak Wester 's avonds eveneens over *Het belang van de verspreiding van Nederlandse cultuur* voor een appreciërend publiek. Wester heeft zich een groot gedeelte van haar leven met genoemde verspreiding ervan bezig gehouden. Na een jaar of tien Franse les te hebben gegeven op middelbare scholen werkte ze als literaire criticus voor *Trouw* en *Vrij Nederland*. Van 1984 tot 1990 was zij redactrice bij het literaire TV-programma *Hier is... Adriaan van Dis*. Vanaf 1991 was ze adjunct-directeur en vanaf 1995 directeur van het Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds dat o.a. de vertaling van Nederlandstalige literatuur in

het buitenland bevordert. Van 2003 tot 2009 was zij directeur van het *Institut Néerlandais*, het Nederlands cultureel centrum in Parijs waar ze tevens ambassaderaad voor culturele zaken was. Onze indruk was dat ze behalve een flamboyante, welbespraakte, goed-geïnformeerde spreekster, zeer zeker ook een effectieve doener is geweest en nog steeds is.

Toronto van de CAANS-website

Op 9 April sprak **Peter Lowensteyn** (Montreal) over *DNA en Genealogie*: 'Het papieren pad van een stamboom gaat maar zover. Als je geluk hebt en je voorouders behoren tot een belangrijke familie waarvan de genealogie al vele jaren is onderzocht en waarvan er veel documenten bestaan, dan kan je wellicht terug gaan tot aan het einde van de middeleeuwen, maar alleen adellijke families kunnen nog wat verder..'

14 May: Annual General Meeting. The treasurer will report on the financial health of CAANS Toronto Chapter, the president will give a brief report on the past year's activities, and there will be an opportunity for the members to make observations and suggestions or ask questions [...] After the elections we will show several of the short documentaries we received from the Consul General's office and proceed to enjoy the festive edibles, potables, and 'polite conversation' that have become our favourites for concluding a successful year

Ottawa door Martien de Leeuw

On March 10th we gathered to enjoy a presentation by Nora Patsouris, one of our regular members, on *Centraal Museum Utrecht*. She was assisted by her friend Louise Booth.

The talk was based on an extended past visit to the museum and clearly described the extensive collection and resources it makes available. Its collection of paintings ranges from the 15th century to the present; includes sculpture from medieval times through the renaissance and also includes a tremendous amount of design artefacts from Rietveld (including the house) to the present. Clearly well worth a visit when in the Netherlands.

On May 4th we met at the National Gallery for a prearranged tour of some of the Gallery's holdings in Dutch and Flemish works. Christopher Etheridge, one of the curators, who specializes in Italian and Netherlandic paintings of the 15th century toured us past a number of works, starting with a painting by Dieric Bouts (1420-1475), *Mater Dolorosa/Christ crowned with thorns* (1485-'95), a work by Ambrosius Benson, *Portrait of a man* (ca. 1420), followed by John Both, *Landscape with hunters* (ca. 1650) and finishing with Albert Cuyp's, *A herd of cows with a herdsman and rider*. His comments ranged from the Italian influence on the Northern painters, the materials (use of wooden canvasses) through some of the details of how ownership at the time was established through wax seals on the back of the paintings.

Op 26 mei sprak **Rudi Wester**, net als in Vancouver en Calgary over *Het belang van verspreiding van Nederlandse cultuur*. Een aantal van onze leden die zelf Nederlandse taal en/of cultuur doceren, zaten ijverig aantekeningen te maken. Er volgde dan ook een geanimeerde discussie. Zoals altijd werd de vergaderingen in de Board Room (MC2010) van het Minto Centre, Carleton University gehouden.

Noot Redactie: Westers gastgezin, Martien en Barbara de Leeuw, bood ook mij gastvrijheid aan. We hadden het fantastisch in Ottawa. Net als vorig jaar met Cees Fasseur, werd een bezoek aan de St. Andrew's kerk waar ooit Prinses Margriet werd gedoopt, niet overgeslagen. Het was nu mooier weer, maar de tulpen waren al aan hun oude dag toe.

Montreal door Peter Lowensteyn

Op **15 april** hield **Beppie Alexander** (onze secretaresse) voor ons een interessante lezing over de Nederlandse, eigenlijk Friese, spionne Mata Hari. Was zij een spionne of werd zij misbruikt als spionne? De werkelijke toedracht zal nog even op zich moeten laten wachten.

Leo Heistek (Ottawa) gaf op **13 mei** een lezing met als titel *Drs. P. - Niet van talent gespeend*. Leo traceerde en illustreerde met voorbeelden uit zijn oeuvre de carrière van schrijver, taalvirtuoos, dichter, voordrachtskunstenaar, zanger en componist, Heinz Herman Polzer, die het jaar daarvoor negentig was geworden.

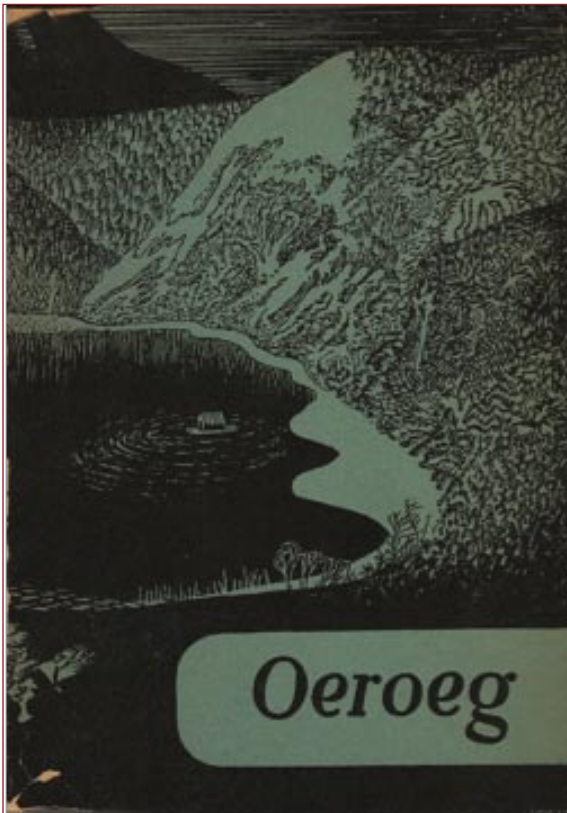
Het jaar werd op **3 juni** afgesloten met de ledenvergadering en BBQ. Door het minder gunstige weer werd het binnenshuis gehouden. Zoals altijd waren Trics en Peter Tijssen onze uitmuntende gastvrouw en gastheer.

Op de vergadering werd besloten het lidmaatschap te verhogen met \$5.00 en dat dit bedrag aan CAANS-Nationaal zal worden overgedragen.

Boekenweekgeschenken 1930-2010.

door Jeane Genee-Lek (Heemskerk)

Ter ere van het verschijnen van het vijfenzeventigste Boekenweekgeschenk organiseerde de Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek (CPNB) dit jaar van 10 tot 20 maart een bijzonder feestelijke Boekenweek. Sinds 1930 wordt dit geschenk (op de jaren 1931, 1942-1945 na) jaarlijks uitgegeven en gratis meegegeven aan klanten die een bepaald minimum bedrag aan boeken besteden. Dit jaar, 2010, was Joost Zwagerman de gelukkige auteur met zijn novelle *Duel*.

De verhalen achter de wordingsgeschiedenis van sommige Boekenweekgeschenken zijn interessant. In de vijftiger en zestiger jaren werden er wedstrijden uitgeschreven: voor schrijvers om een verhaal in te leveren, en vervolgens voor lezers om te raden wie de schepper van het geschenk was. In 1948 schreef Hella S. Haasse de novelle *Oeroeg*.

Haasse was toen nog jong en onbekend, en weinig lezers raadden dan ook haar naam. Haasse zou als enige Nederlandse schrijfster nog tweemaal gevraagd worden een Boekenweekgeschenk te schrijven. In 1959 schreef ze *Dat weet ik zelf niet* en in 1994 *Transit*.

Protesten van Christelijke boekhandels over inhoud of woordgebruik leidden soms tot uitgaven in eigen beheer of er werd een excuusbriefje bij het Boekenweekgeschenk ingepakt. Nog dit jaar, 2010, werd er een sticker bijgeleverd met het woordje 'verdraaid,' die je – indien gewenst – over de vloek op pagina 1 kon plakken.

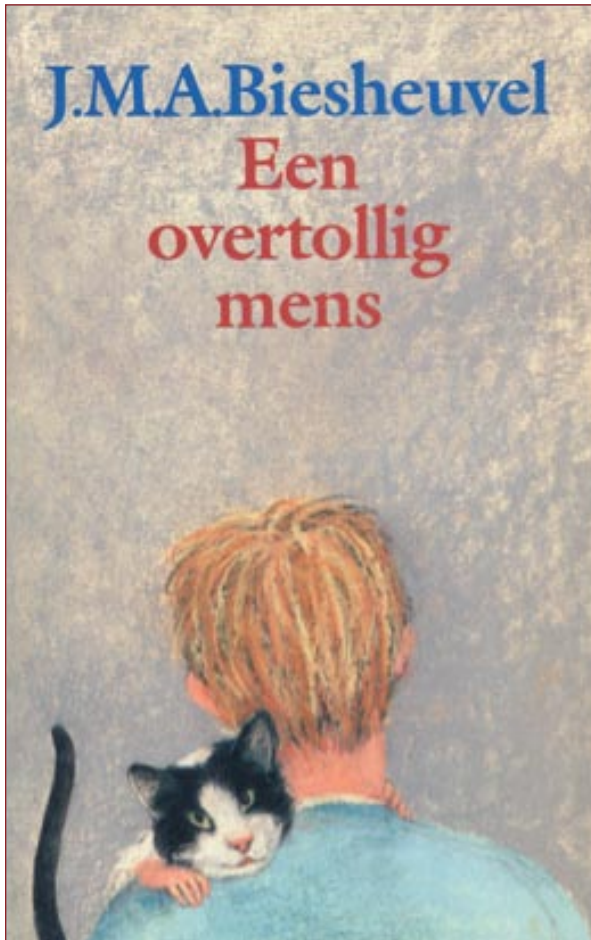
Sommige schrijvers zagen na hun 'Boekenweekbekendheid' hun totale verkoop stijgen. Anderen beweerden dat ze het wel een hele eer vonden maar dat het verder hun kassa niet had doen rinkelen.

Zo voelde W. F. Hermans zich gepasseerd omdat zijn wedstrijdnovellen in 1950 en 1951 niet uitgekozen werden terwijl hij toen het honorarium juist zo goed had kunnen gebruiken. Onder de titel *Het Behouden Huis* zou het later een bestseller worden. In 1993 werd zijn boekenweekbijdrage *In de Mist van het Schimmenrijk* door de pers en de lezers met gejuich ontvangen.

In 1981 kon het werk van Gerard Reve bij de jury als te 'homo-erotisch' geen genade vinden. Later zou het worden uitgegeven onder de titel *De Vierde Man*.

In 1941 werd het Boekenweekgeschenk door de bezetters in beslag genomen omdat de Joodse Victor van Vriesland de samensteller van de verhalenbundel was. Gelukkig waren er al 20.000 exemplaren, die niet meer waren te achterhalen, over de toonbank gegaan. Dit leidde ertoe dat in de oorlogsjaren van 1942 tot 1945 geen Boekenweek werd gehouden en geen geschenk werd uitgegeven.

Vanaf 1947 werd door het CPNB meestal één verhaal van één auteur gekozen. Gevraagd werd een novelle te schrijven van 96 pagina's. In de opeenvolgende jaren waren dat o.a: Antoon Coolen, Clare Lennart, Marianne Philips, Olaf de Landell, J. Presser, Anton

Koolhaas, Harry Paape, Theun de Vries, Hubert Lampo, Bertus Aafjes, Marnix Gijzen, Maarten 't Hart, Remco Campert, Marga Minco, Hugo Claus, Cees Nooteboom, Leon de Winter, Adriaan van Dis, Geert Mak, Maarten Biesheuvel, Connie Palmén, Harry Mulish, Salman Rushdie (de enige buitenlandse schrijver, die in vertaling verscheen!) Anna Enquist, Thomas Roosenboom, Jan Wolkers, Geert Mak, Renate Dorrestein, Bernlef en Joost Zwagerman.

Kader Abdolah, immigrant uit Iran, is door het CPNB uitgenodigd het Boekenweekgeschenk voor 2011 te schrijven.

Steeds meer mensen verzamelen de boekenweekgeschenken, wat de prijs natuurlijk opjaagt. De meeste boekjes zijn nog op rommelmarkten en in tweedehands boekwinkels te koop maar sommige exemplaren zijn alleen nog antiquarisch te bemachtigen.

De Boekenweek zal weinig mensen in Nederland nog ontgaan; de bibliotheken doen mee, de NS en de posterijen. Ooit bij besteding van fl. 2,50 aan boeken, nu van €12,50, word je de gelukkige bezitter van een werkje van één van Nederlands beste schrijvers. Van 1930

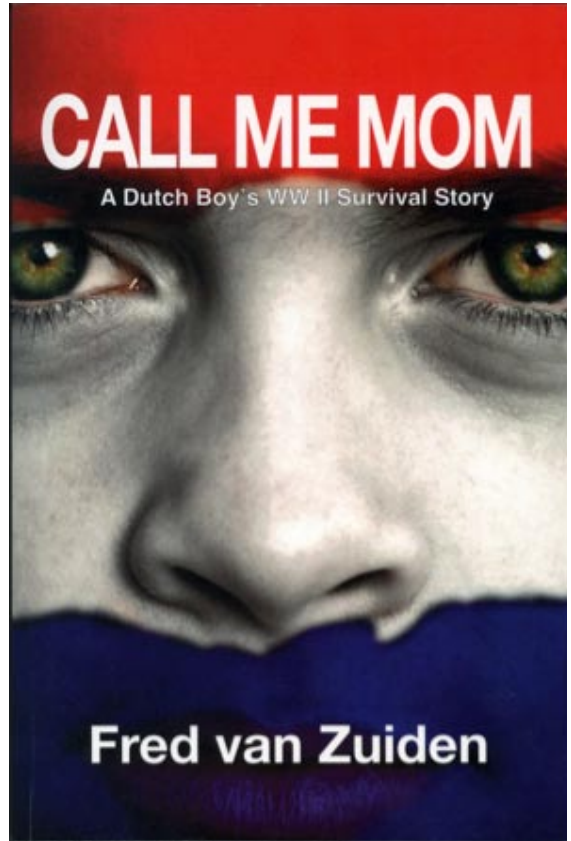
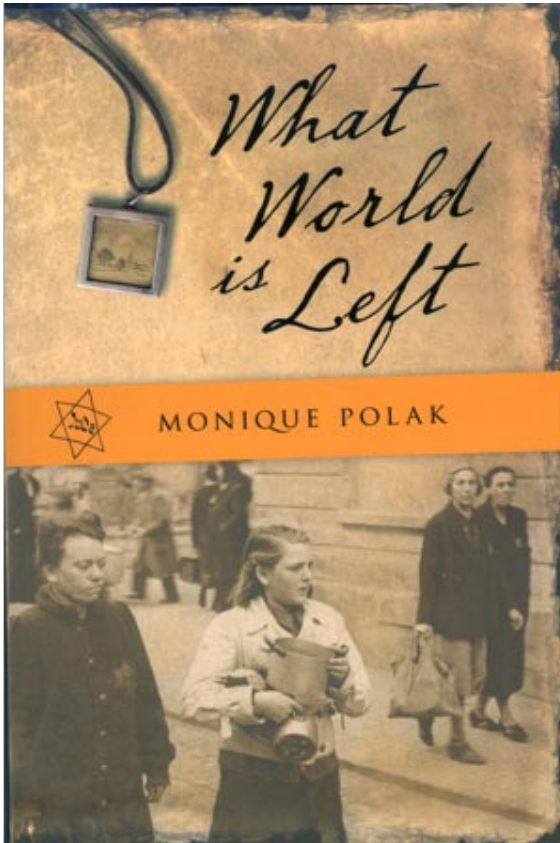
tot op heden vormen de Boekenweekgeschenken een mooi literair boekenplankje.

Voor meer informatie (in het Nederlands en Engels) over het CPNB, de Boekenweken, de Boekenweekgeschenken en allerlei andere zaken die te maken hebben met Nederlandstalige literatuur, zie: <http://web.cpnb.nl/cpnb/home.vm?template=home>

Dubbelrecensie door Mary Eggermont-Molenaar (Calgary)

Call Me Mom. A Dutch Boy's WWI Survival Story,
Fred van Zuiden. Calgary: G.B. Batteries (2009)

What World is Left,
Monique Polak. Toronto: [Orca Book Publisher](#) (2008)

Fred was negen toen er al eens sprake was van oorlogsdreiging in Europa en Anneke elf jaar. Iedere keer als er bij hen thuis werd gesproken over emigratie waren zowel de moeder van Fred als die van Anneke daar absoluut niet voor te vinden. Ongeveer zestig jaar na de Tweede Wereldoorlog schreef Fred op wat er na 1940 met hem gebeurde en vertelde Anneke haar verhaal aan haar dochter, jeugdboekenschrijfster Monique Polak.

Freds geschiedenis is er eentje van vanaf je elfde jaar vier jaar lang door leden van

de Ondergrondse van het ene naar het andere onderduikadres worden gebracht en steeds weer in andere gezinnen, in een kippenhok of een krankzinnigengestichtje moeten zien te aarden. Af en toe zei zo'n onderduikmoeder tegen hem dat hij haar Mamma moest noemen. *Call me Mom* werd dan ook de titel van zijn boek.

Polak werd door haar uitgever gevraagd haar moeder te interviewen. Net als Fred heeft ook Anneke de nodige herinneringen aan de tijd van voor de oorlog: haar grootvader had een kledingzaak in Zutphen (Fred's vader had een kledingzaak in Hoogeveen). Beide boeken sommen de vrijheidsbeperkingen op die kort na 1940 aan Joodse families werd opgelegd: radio's en juwelen inleveren, gele ster dragen, Joodse zaken werd geconfisceerd en dan had je nog de onzekerheid –wie van je Joodse of niet-Joodse vrienden kon je nog vertrouwen?

Samen geven beide boeken een verschrikkelijk goed, meer verschrikkelijk dan goed, en af en toe ook nog een humoristisch beeld van kind zijn in oorlogstijd. De boeken vullen elkaar ook aan. Fred schrijft bijvoorbeeld hoe hij denkt dat de reis per veetrein, die zijn nichtjes meegemaakt moeten hebben en waarvan ze niet meer teruggekeerden, verlopen zal zijn. Polak tekent ongeveer zo'n verhaal op bij monde van haar moeder. In april 1943 werden Anneke, haar familie en vele anderen vanaf de Hollandse Schouwburg gedwongen naar 'modelstad' Theresienstad te vertrekken: *There was no bathroom. Only a rusty tin bucket, dented in the middle. The man with the Iron Cross had already used it.* Die man met dat Iron Cross was een Duits/Joodse oorlogsinvalide uit '14-'18.

Omdat ik Anneke afgelopen november heb ontmoet las ik met een beklemming in de trant van: ik hoop niet dat ze – zo'n jong meisje toen nog, zo'n leuk mens nu – dit (iemand neerschieten) of dat (iemand die opgehangen wordt) heeft gezien. Die vage, vermoedelijk vergeefse hoop bij het lezen kan omdat Polak de herinneringen van haar moeder vermengde met die haar grootvader, tekenaar Jo Spier. In 1978 publiceerde uitgever Elsevier diens *Dat Alles Heeft Mijn Oog Gezien*. In een website over Theresienstadt staat: *In the end, the whole world learned of the true story of the Theresienstadt ghetto and the genocide of the Jews, in spite of the Nazi beautification program, or maybe because of it.*¹ Polak fictionaliseerde de 'true story' van vader en dochter Spier voor een leeftijdsgroep van elf tot vijftien jaar. Je hoopt tevens dat Fred van Zuidens en Polaks lezers nooit hoeven meemaken wat Fred en Anneke hebben mogen beleven. Op het moment dat ik dit schrijf is er in Nederland door anderhalf miljoen brave zielen gestemd voor een partij die ethnische registratie in haar programma heeft staan en bezint de demissionaire regering zich op anti-discriminatie-maatregelen.

Freds boek is een andersoortige mix. Hij wisselt zijn herinneringen af met wat hij na de oorlog heeft gehoord of gelezen en eindigt ieder hoofdstukje met een relaas over na-oorlogse ontmoetingen met zijn onderduikouders. Fred laat je een blik werpen op het leven van een aantal goedgehartige, bijbelvrezende families en, op het functioneren van de ondergrondse organisatie. Zijn boek zal een welkome aanvulling zijn op hetgeen daarover al is bekend.

Polaks grootouders en haar moeder Anneke overleefden Theresienstadt omdat de Duitsers zich van de tekenkunst van (groot)-vader Jo Spier wensten te bedienen. En wie wenst er niet te overleven? Bij terugkomst in Nederland moest Spier het feit, dat hij en zijn gezin hadden overleefd verdedigen. Voortdurende roddel en achterklap en angst voor een volgende bezetting, deed familie kort naar de oorlog naar Amerika vertrekken. Max, een leuke jongeman (die tijdens de Cleveringa-herdenking in 2009 in Calgary als studentspreker optrad) reisde Anneke na en bewoog haar succesvol zich met hem in Montreal te vestigen.

Van Zuidens ambities dreven hem na de oorlog naar Canada. Pas na een succesvol zakenleven te hebben afgerond kwam hij ertoe zijn herinneringen op papier te zetten. Slachtoffers van verkrachting en oorlog, slachtoffers van mensen of instituties die hoe dan ook grenzen met geweld hebben overtreden, doen er lang over om met hun herinneringen naar buiten te komen.

Eén zinnetje in Van Zuidens boek: *What **little** was left of the World Hotel was used later on May 5th [...]* leest alsof het antwoord geeft op de titel van Polaks boek, *What World is Left?*

1. (<http://www.scrapbookpages.com/czechrepublic/theresienstadt/theresienstadt-ghetto/history/redcrossvisit.html>).

Herman van Wermeskerken (Vancouver) schreef: 'Hartelijk dank voor de CAANS-ACAEN Nieuwsbrief met zoveel informatie. De intentie om het Afrikaans in te sluiten in het gebied van de Netherlandic Studies juich ik toe, dank zij het werk van Gerrit Komrij: De Afrikaanse poëzie in 1000 en enige gedichten. Als stemmen by proxy is toegestaan, geef ik hierbij mijn vóórstem. Ik loop nu het *Mijn Sarie Marais* te neu-riën.'

Noot redactie: dat liedje heeft een lange voorgeschiedenis. In het kader van het stimuleren van het Afrikaans, zie: <http://www.scouting.org.za/songs/southafrican.php>

Met Musikale Begeleiding

door Peter Lowensteyn

In 1958 heb ik, toen ik voor de uitgever Geert van Oorschot werkte, de dichteres Elizabeth Eybers ontmoet en van haar de bundel *Versamelde Gedigte* met de volgende inscriptie gekregen: *Jou vriendelijke assistent, Löwensteyn; miskien het hy nog die meisie aan wie hy Versamelde Gedigte wou gee.* De bundel ging dus naar *die meisie*.

Jaren lang had ik ook een ongepubliceerd gedicht, getiteld *Met Musikale Begeleiding* van haar in mijn bezit. Het zou geplaatst worden in het September 1958 nummer van *Tirade*, maar op verzoek van haar is dat op het laatste moment toen om politieke en persoonlijke redenen, niet gebeurd. Het lag een tijdje op het bureau van de uitgeverij te slingeren en voordat het in de prullenmand zou verhuizen heb ik het toen overgetikt en thuis opgeborgen in een map omdat ik het een prachtig gedicht vond. Daar is het jarenlang blijven liggen, tot ik het enkele jaren geleden weer vond bij het opruimen van papieren. Kort daarna nam ik contact op met Eybers haar biografe, Ena Jansen. Zij heeft toen het gedicht aan Elizabeth Eybers voorgelegd, die echter ontkende het ooit geschreven te hebben. Of ze was het echt vergeten, of ze wilde het niet meer weten. Ik denk het laatste. Ena Jansen is er van overtuigd dat het door Eybers geschreven is en ik weet het zeker. Elizabeth Eybers is inmiddels overleden en ik nam contact op met Wouter van Oorschot of het misschien alsnog in *Tirade* en in onze *Newsletter* gepubliceerd zou kunnen worden. Hij liet mij echter weten dat hij er niets mee kon omdat hij de rechten niet had, dat die bij Uitgeverij Querido rustten en dat hij e.e.a. had doorgezonden. Misschien dat we het in een volgend nummer kunnen publiceren.

Henk Saaltink (Mount Lehman BC) schrijft:

Ik wou jullie even laten weten dat ik met St. Nicolaas verleden december een boek kreeg toegestuurd dat me weer van alles geleerd heeft van wat er zich afspeelde in de bewogen zeventiende eeuw. Het boek is uitstekend geschreven, based on meticulous research. Het bevat een uitgebreide beschrijving van de intocht van Willem de Derde in Engeland. Gedetailleerde informatie van de sociale betrekkingen tussen de hogere kringen in Engeland en de Zeven Provinciën. Ook bevat het boek uitstekende reproducties van belangrijke schilderijen uit die tijd en hun handel.

Titel: *Going Dutch - How England plundered Hollands Glory.*

Schrijfster: Lisa Jardine. ISBN 978-0-06-077408: Harper Collins Publishers.

Lees het met genoegen !!

PRETORIA.by **Lini R. Grol**©

A name like a love song
but with an undertone of hatred,
of growth and wealth abundantly
and yet of bitter depravity.

With light cupped hands
Filled to overflowing
With gifts for the taking
but only for the privileged few.

The soft mauve Jacaranda
Hovers kindly over the privileged
Its blossoms carpeting the street
Softening the road under well-shod feet.

On the surrounding green hills
the red proud Kaffir tree blooms
holding a triumphant torch
leading on to the fight for right...

The dark red Suggarbossie
Stands as if petrified,
while a slim snake in the grass
stares, at the ready to strike.

Note Lini Grol (Brampton ON): As a social worker in Amsterdam, I spent much time on my bike and mostly in the rain. One rainy day my friends showed slides about South Africa, seeing all its flowers and colorful birds, and being told of 360 days of sunshine. I went to work as an RN in the ZUID AFRIKAANS HOSPITAL, a small elite hospital on the hills surrounding Pretoria.

The city with its flowering trees, brushes, around the red-roofed white houses with masses of flowers as seen from the hospital on the hill looked like a gigantic flower basket.

In the hospital, we spoke Dutch, Afrikaans and English, and I enjoyed talking with the doctors. My patients, many were politicians and scholars from all over the world. After all, Pretoria is the capital of S. Africa, and this small hospital had an international reputation, for its doctors were well-known specialists in their field. Some patients flew in from the Congo or Cape Town in their very own planes.

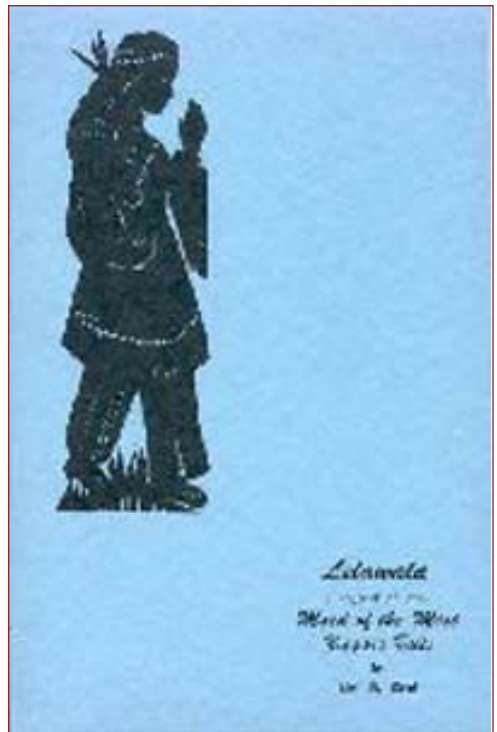
During my almost three years in S. Africa I discovered more of its beauty but also of its intense misery and injustice, for there was a great discrepancy between the rights and fortunes of the white and black population. In 1951 close friends had immigrated to Canada. Reading their enthused letters, I decided to join them in Canada and left at the end of 1954 for Toronto.

Since my youth I write poetry and stories, and had already published poems and short items in Holland, before I left. Poems such as *Swallowed*, *Owner*, and *Klaproos* etc., were published between 1946 and 1951 in *Het Parool*, *de Libelle*, and *De Vrouw en haar Huis*. In 1948 a small staple-back of poetry was published with the help of my siblings. *Repertorium*, my small hardcover book for psychiatric student nurses was published in 1950 by DE BUSSY in Amsterdam.

One week I had in Pretoria a small display of my scissor cuttings, and was encouraged to write an article about my scissor cuttings, with my illustrations for the daily newspaper *The Lantern*. They published also a few short poems, but they refused *Pretoria* and Johannesburg.

Today I still cherish my memories about S. AF-
RICA, but I am glad I came to Canada.

Note Editor. Groel sent me an impressive list of her publications. Her poems *Pretoria* (and *Johannesburg*) were previously published in *WRITERS' JOURNAL* (September 1994) and *POEMATA* (Summer 2004). Of her list of publications I would like to mention here a love story, *Lelawala, the Maid of the Mist* that was made into a musical, had its premiere in 2001 at the Glen Gould Hall in Toronto and has been translated in Chinese, Japanese and Boutanese.

Groeten uit Nederland

door Claire Carbonez-Dejaeger (Den Haag)

Caans-lid en oud-lid van de afdeling Ottawa

Nederland is druk op zoek naar een werkbare coalitie na de val van de regering Balkenende vanwege de kwestie Uruzgan. Ook in België moet een coalitieregering het land weer op de rails te zetten. Onze beide landen zitten dus in hetzelfde schuitje en voelen zich solidair. Vraag is alom, wie krijgt er eerst een regering? Wij durven te wedden dat het België zal zijn. Daar zijn twee duidelijk afgetekende winnaars uit de verkiezingen gekomen. In Nederland is dit zeker niet het geval. De sfeer tussen de winnende partijen in Vlaanderen en Wallonië is voorlopig goed. België start het voorzitterschap van de EU op 1 juli, wel zonder regering, maar dat hoeft niet echt een

probleem te zijn. Het voorzitterschap wordt niet op het laatste moment voorbereid. Wat opvalt is hoe welwillend de Nederlander naar België kijkt en hoe erg hij het ook zou vinden mocht ons landje uiteenvallen.

We maken hier volop de oranje-gekte van het WK voetbal mee. Als je naar België wil rijden zonder files, plan dan je rit op het moment dat Oranje speelt; de autowegen zijn letterlijk leeg, iedereen zit aan het scherm gekluisterd.

We hopen met de Nederlanders dat oranje verder mag winnen en zeggen Doei (foei!) of daag vanuit Den Haag.

CALL FOR PAPERS

Colonial and Post-Colonial Connections in Dutch Literature

The 2011 Berkeley Conference on Dutch Literature

September 15-17, 2011

by Jeroen de Wulf (Berkeley, California)

Dutch literature is more than just literature about a tiny piece of land at the estuary of the Rhine. From the Caribbean to South Africa, from Southeast-Asia to Western

Europe, the Dutch language forms a common bond in a literature that was and is deeply marked by intercultural connections. In recent decades, considerable attention has been given to Dutch colonial and postcolonial literature, but the importance of intercultural connections within the Dutch colonial network has been neglected. What were the cultural and literary networks between Batavia, Galle, Nagasaki, and the Cape Colony? How did the slave trade connect authors in Willemstad and Paramaribo with Gorée and Elmina at the African West Coast? How did Jewish com-

munities link Recife in Dutch Brazil to New Amsterdam on the American East Coast? And how did Amsterdam, Leiden or The Hague function as intellectual intermediaries between the Netherlands and the different colonies?

This pluricentric perspective on Dutch literature remains relevant in modern times. After the colonial era ended, the Dutch language continued to produce literature that fostered intellectual bonds between the Caribbean, Southeast Asia, South Africa, and Western Europe. These intercontinental contacts were even intensified and grew in diversity when three centuries after the first Dutchmen ventured out into the wide world, the world came to the Netherlands. Inhabitants of the former colonies first, followed by immigrants and refugees, transformed the Dutch literary landscape to the point that an international perspective on Dutch literature has become a necessity.

The 2011 Berkeley Conference in Dutch Literature at the University of California, Berkeley, intends to bring together a selection of literary scholars and cultural historians from all over the world to debate Dutch literature within the framework of intercultural connections in Dutch colonial and post-colonial studies. Please send a ca. 500 word abstract for a 20 minute paper to Jeroen Dewulf at jdewulf@berkeley.edu by February 1, 2011. The conference will take place on the UC Berkeley campus and the proceedings will be subsequently published. Details about the conference will be presented shortly on the UC Berkeley Dutch Studies website, dutch.berkeley.edu.

Keynote speaker:

Adriaan van Dis

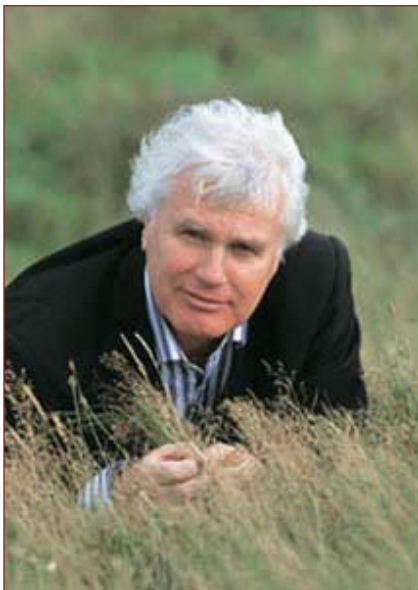
Organizing Committee:

Jeroen Dewulf (University of California, Berkeley)

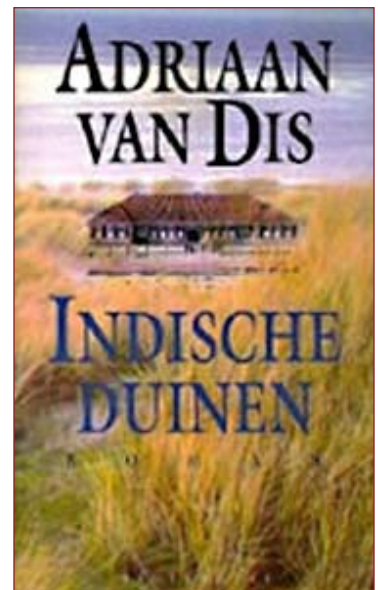
Michiel van Kempen (Amsterdam University)

Olf Praamstra (Leiden University)

Siegfried Huigen (Stellenbosch University)

Adriaan van Dis

From the Journals

by Basil Kingstone

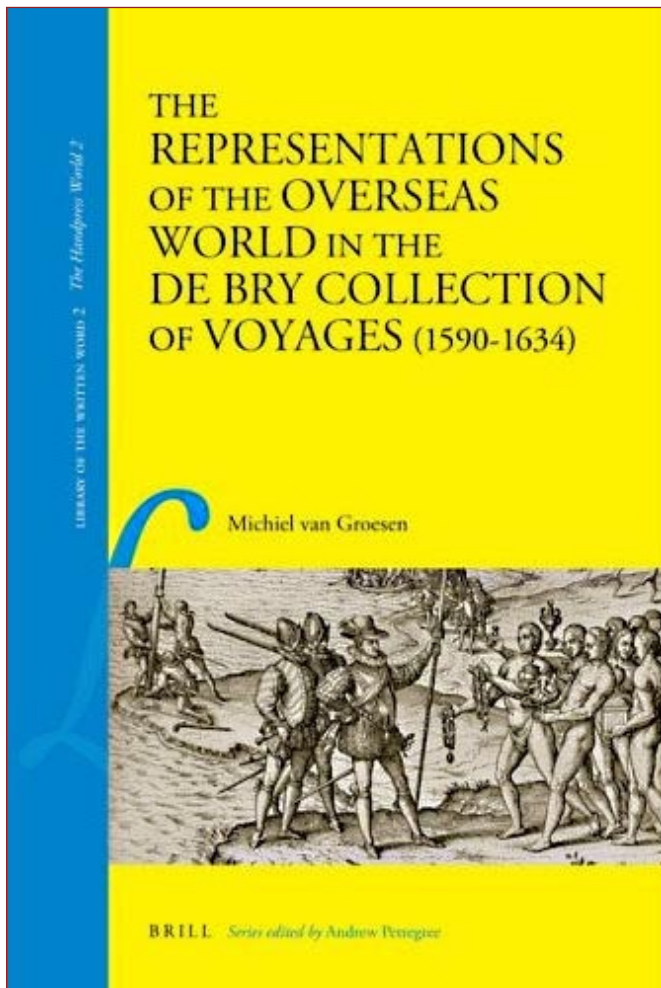
I am again receiving *Dutch Crossing*. Ulrich Tiedau, whom we had the pleasure of meeting at our conference in Montreal, is now the principal editor. Starting in April 2009 the periodical appears three times a year, in a new format, published by Maney (who are also digitizing the back issues). A flyer that came with the issues states that "A special focus is put on relations between the Low Countries and the English speaking world in all periods from the Middle Ages to the present day." It is good to have this food for the mind again – three issues! About the last one:

The **March 2010 issue** is devoted to Early Modern History. It opens with an article by Mirella Marini (VU, Amsterdam) examining a case of the power wielded by women in that period. Anne of Croy came of a powerful family and married into one, the Arenbergs. She made her joint family the most powerful in the southern Netherlands (modern Belgium) using her descent, the power of attorney from her husband, and the respect she earned as a pious woman by her patronage of the Capuchins. For that order she built a monastery with an altarpiece depicting the Adoration of the Magi, a political statement with its depiction of both families (at least 50 people), herself (much younger than she really was) as the Virgin Mary, and her husband (his head lower than hers) and two sons as the Magi (the eldest, who kept trying to curb her power, is merely a face behind them).

Nina Geerdijk (VU, Amsterdam) looks at the changing opinions expressed in the political poetry of Katharina Lescailje. The male political poets of her time moved from praising the de Witt brothers in 1672, to praising William III, who in that year became stadholder and had the De Witts murdered. At first Katharina speaks pointedly of freedom (which she believed to be more assured without a stadholder), and in 1673 her praise of the Dutch defeat of English and French fleets who attempted an invasion, praises the admiral and not William. By 1689, however, she had to earn a living by her pen, and poems in praise of the newly crowned King of England, Scotland and Ireland were in demand (though he was now less popular in the Netherlands). Her solution was to praise, not him, but God, for using him to fight Catholicism and tyranny. - Dutch pastors saw William as fulfilling that mission from the very beginning of his reign, as Matthijs Wieldraaier (also of the VU) tells us. In 1688, whereas the English clergy, not wishing to condone acting against the divinely appointed king, had to conclude that James II had abdicated, their Dutch colleagues preached that he was deposed, and rightly, for he had failed to govern for the public good and had introduced a false religion.

Klaas van Gelder (Ghent University) goes into the effects on the Southern Netherlands of the War of the Spanish Succession (1701-'14). It will be recalled that the last Hapsburg king of Spain left his throne to Philip of Anjou, a grandson of Louis XIV, who ruled as Philip V. The Austrian Emperor (of the other Hapsburg branch) declared war in an attempt to wrest the throne from him. Most of the Emperor's subjects in the Southern Netherlands were opposed to him. The Spanish-French Angevin regime was steadily reconquered for Austria, and administered, by an Anglo-Dutch "condominium," which was not popular either. In this welter of possible loyalties, individuals were as influenced by personal or family ties and chances of a career as by any wider allegiances.

Lastly, **Megan Lindsay Cherry** (Yale University) demonstrates that Britain's motive in capturing New Amsterdam in 1664 was not solely to enforce a trade monopoly with her colonies, but also to prevent the Dutch example of greater freedom from encouraging the desire of her colonies – Massachusetts especially – to become independent.

The March 2010 issue also contains a review of Michiel van Groesen's: *The Representations of the overseas world in the De Bry collection of voyages (1590-1634)* (Leiden: Brill, 2008).

The monumental De Bry collection brought together accounts of other places, peoples, customs and religions in America, Africa and Asia. It was published in both Latin (for the humanist and the Catholic) and in German (for the northern European Protestant reader), with variations so that neither readership would be offended by any of the contents – proof, so the present study argues, that the scholar must consider the importance of the intended audience for published works.

OFFICERS/ MEMBRES DU BUREAU

President

Linda Feldman
Dept. of Langs. Lit. and Civ.
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4
feldman@uwindsor.ca

Vice-President

Ton Broos
Germanic Langs. Lit. and Civ.
University of Michigan
Ann Arbor, MI 48109
tonbroos@umich.edu

President Emerita

Joan Magee
866 Victor Drive
Windsor, ON N8S 2S7

Past President

Inge Genee
Dept. of Modern Languages
University of Lethbridge
Lethbridge, AB T1K 3M4
inge.genee@uleth.ca

Secretary-Treasurer/Archivist

Paul de Laat
613 Huyck's Point Road
Wellington, ON K0K 3L0
pgdelaat@gmail.com

Journal Editor

Basil D. Kingstone
Department of French
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4
bkingst@uwindsor.ca

Associate Journal Editor

Inge Genee

Visiting Speakers Convenor/ Newsletter Editor

Mary Eggermont-Molenaar
1416 - 29 St. NW
Calgary, AB T2N 2V1
memo@blatant.ca

Associate Newsletter Editors

Paul de Laat - Communications
Peter Lowensteyn - Layout

Webmaster

Peter Lowensteyn
webmaster@caans-acaen.ca
(Site: <http://www.caans-acaen.ca>)

Members at Large

Gerrit Gerrits
Dept. of History and Classics
Acadia University
Wolfville, NS B4P 2R6

Martien de Leeuw
School of Industrial Design
Carleton University
martiendeleeuw@gmail.com

Willemina Seywerd
265 Scarborough Crescent
Scarborough, ON M1M 2J7
willeminas@sentex.net

Peter Tijssen
INRS-Institut Armand-Frappier
Laval, Québec, H7V 1B7
Peter.Tijssen@inrs-iaf.quebec.ca

Sander Zweers
116 Keats Way Place
Waterloo, ON N2L 5H3
sashazweers@sympatico.ca

Chapter Secretaries & Contacts

Calgary

memo@blatant.ca

Montreal:

peter@lowensteyn.com

Ottawa:

martiendeleeuw@gmail.com

Toronto:

marja.moens@rogers.com

Vancouver:

saskiastomps@telus.net

Waterloo:

sashazweers@sympatico.ca

Winnipeg:

vorst2@Ms.UManitoba.ca

The CAANS Newsletter appears three times a year, in April, August and December. It is a publication of the Canadian Association for the Advancement of Netherlandic Studies and free to all the Association's members.

Le Bulletin de l'ACAEN paraît trois fois par an (avril, août, décembre). C'est une publication de l'Association canadienne pour l'avancement des études néerlandaises, dont les membres le reçoivent gratuitement.

Items for the Newsletter should be sent to Mary E.M (memo@blatant.ca) preferably as an attachment to an e-mail, in WordPerfect or Word.

Pour publier dans le Bulletin, prière d'envoyer votre texte à Mary E.M (memo@blatant.ca) sous forme d'attachement à un courriel en WordPerfect ou Word. Merci!

Congress 2010

1. Basil Kingstone and Linda Feldman
2. Members and guests listening
3. Rudi Wester